

U-LEAD

WITH EUROPE

ГРУПА РАДНИКІВ З ВПРОВАДЖЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ РЕГІОНАЛЬНОЇ
ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ ПРОГРАМИ «U-LEAD З ЄВРОПОЮ»

**Міжнародна практика підтримки
економічного розвитку гірських
територій**

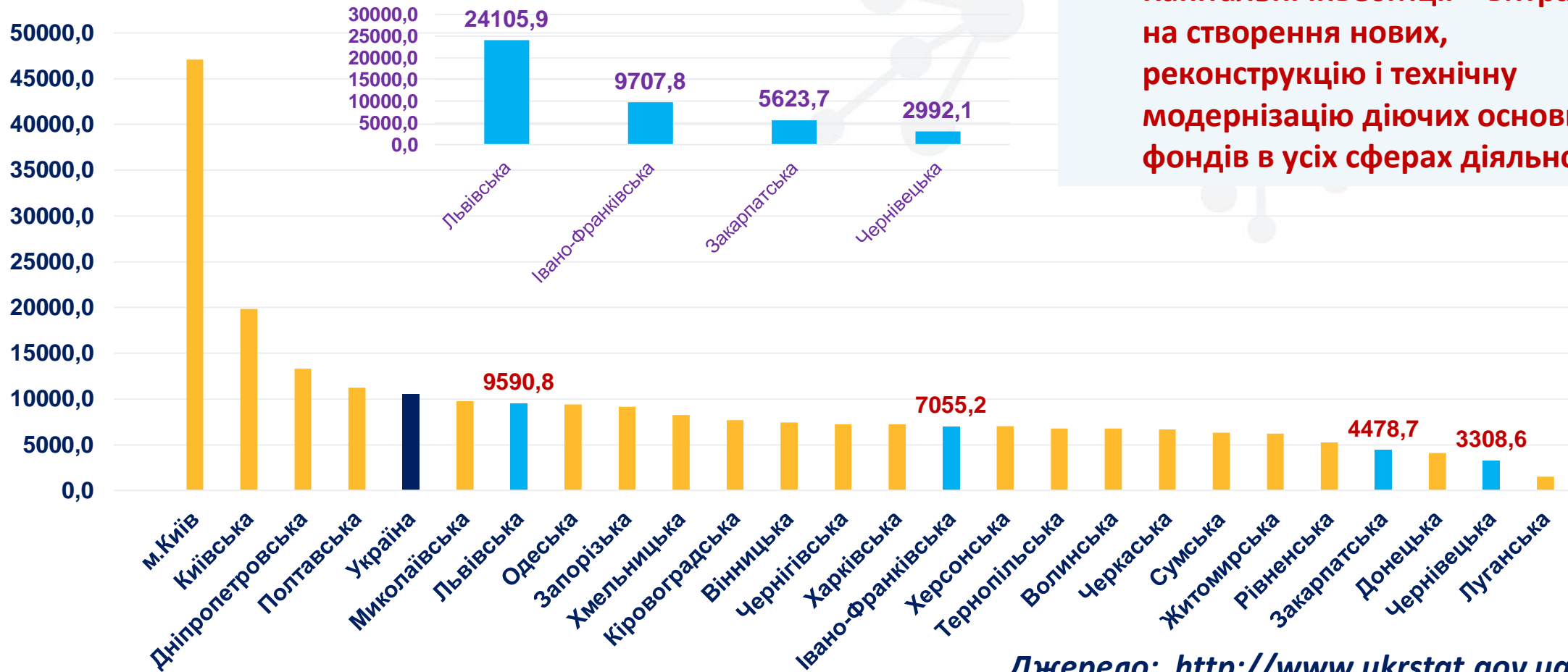
THE MINISTRY OF REGIONAL DEVELOPMENT,
CONSTRUCTION, HOUSING
AND COMMUNAL SERVICES

Стан залучення інвестицій в області Карпатського регіону. Становище гірських територій

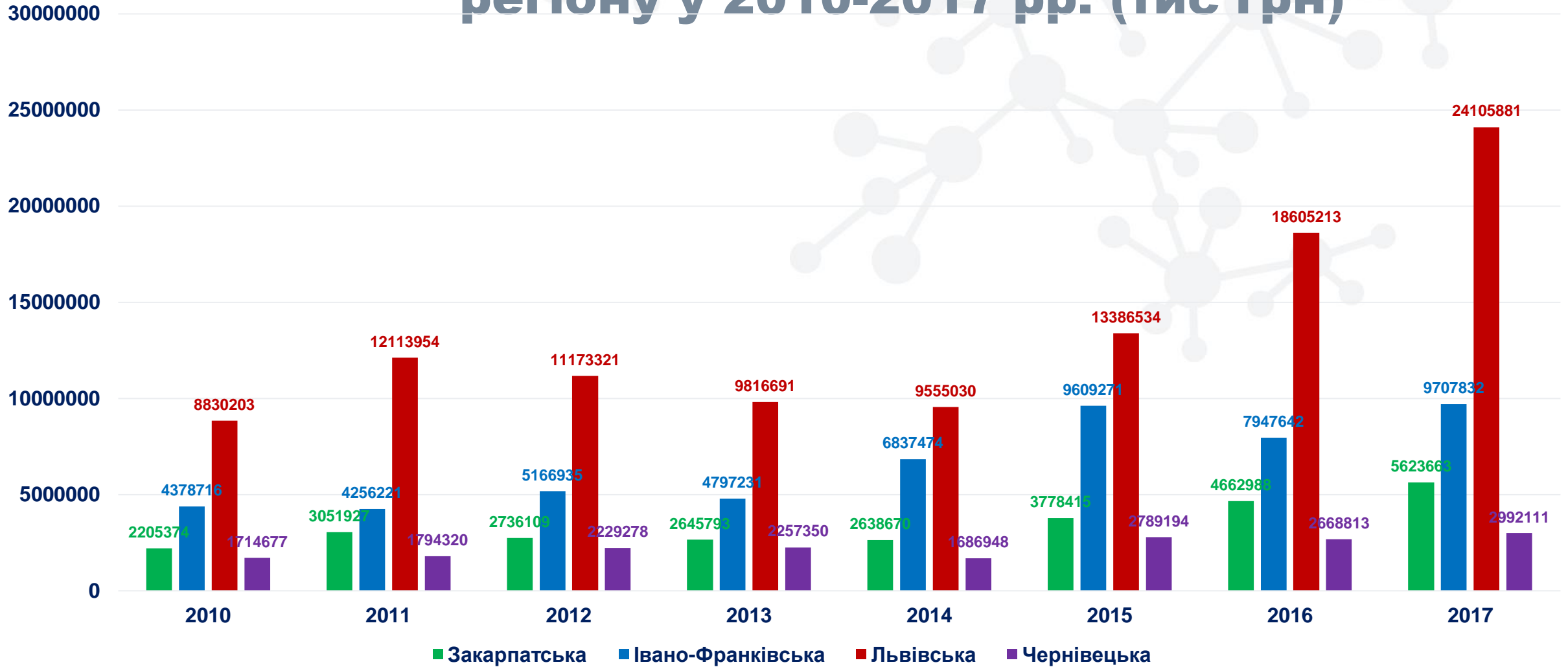
Капітальні інвестиції у розрахунку на одного мешканця у 2017 році (грн)

Обсяг освоєних капітальних інвестицій областями Карпатського регіону у 2017 році (млн грн)

Капітальні інвестиції – витрати на створення нових, реконструкцію і технічну модернізацію діючих основних фондів в усіх сферах діяльності

Капітальні інвестиції в областях Карпатського регіону у 2010-2017 рр. (тис грн)

Капітальні інвестиції на одну особу у розрізі міст і районів областей у 2017 р. (грн)

 райони з гірськими територіями

Джерело: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

Джерела капітальних інвестицій у розрізі регіонів (тис грн)

Закарпатська область

Івано-Франківська область

Львівська область

Чернівецька область

Міжнародна практика підтримки економічного розвитку гірських територій

Підтримка економічного розвитку гірських і віддалених територій у Швеції

- Поширюється **загальна політика підтримки регіонального розвитку**
 - політика вирівнювання (доходів та витрат)
 - участь держави у виконанні регіональних інвестиційних проектів
- **Загальна підтримка СПД** здійснюється у двох формах:
 - **компенсація** за невигідне географічне розташування у формі транспортної субсидії
 - **нарахування на фонд заробітної плати є нижчими, ніж у решті регіонів** (не може перевищувати еквівалент €10 тис)

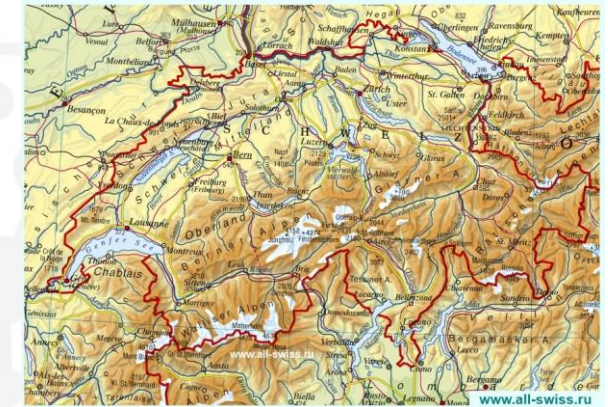
1965 – Закон, який передбачає **спеціальну підтримку** (найвищою підтримкою користуються **гірські території - зона А**)

- **Цільова підтримка підприємств:**
 - **субсидія на створення робочих місць** (максимальна сума не перевищує еквівалент €20 тис. на кожного зайнятого повний рік)
 - **відшкодування інвестиційних витрат підприємств** (обсяги можуть становити до 50% загальної вартості проекту)
 - **Діє прозора система експертизи заявок (критерії) для надання підтримки**

Підтримка економічного розвитку гірських територій у Швейцарії та Франції

- **1974 - Федеральний закон про інвестиційну допомогу гірським регіонам у Швейцарії**
 - **Визначено 54 регіони розвитку, яким надається державна підтримка**
 - **Кожен регіон має свою власну економічну програму**
 - **Надано підтримку понад 8000 інвестиційних проектів**
 - **Загальна вартість проектів близько \$17 млрд (\$3 млрд - державний бюджет, \$14 млрд – бюджети кантонів та напівкантонів)**
-
- **1985 - Закон про розвиток і охорону гірської місцевості у Франції:**
 - **фінансування розвитку інфраструктури (у т.ч. спортивної)**
 - **дотації для СПД**
 - **підвищення зайнятості населення**
 - **підтримка виробництва та реалізації с/г продукції**
 - **надання пільгових кредитів фермерським господарствам**

Підтримка економічного розвитку гірських територій Італії та Іспанії

- **1994 - Законом про гірські території Італії створено Національний гірський фонд**
 - **Фінансується за рахунок програм ЄС, державного та місцевих бюджетів**
 - **Підтримуються інфраструктурні та інвестиційні проекти**
 - **Можуть створюватися гірські фонди на місцевому рівні (в регіонах)**
 - **Діють спеціальні інформаційні офіси для підтримки гірського населення**
 - **Продукції присвоюється спеціальне лого «вироблено в горах» (захист і підтримка)**
-
- **1983 - Закон про розвиток гірського сільського господарства в Іспанії**
 - **Передусім спрямований на розвиток гірського тваринництва**
 - **Реалізуються чисельні проекти ЄС щодо розвитку с/г гірських територій**
 - **(Програма ЄС LEADER щодо розвитку гірських населених пунктів)**
 - **Напрями: оцінка ресурсів, нові сфери зайнятості, тренінги для фермерів і т.д.**

Регіональні та фіскальні інвестиційні стимули у Туреччині

До регіонів застосовується чотири режими інвестування:

1. Загальне стимулювання інвестицій;
2. Регіонально-галузеве стимулювання;
3. Стимулювання великих інвестицій;
4. Стимулювання стратегічних інвестицій.

Окремі аспекти регіонально-галузевого стимулювання

Засоби стимулювання		Категорія регіону					
		1	2	3	4	5	6
Звільнення від ПДВ		+	+	+	+	+	+
Звільнення від митних зборів		+	+	+	+	+	+
Зменшення податків (%)		50	55	60	70	80	90
Зменшення податку на доходи (%)	Розмір інвестиційно го внеску держави (%)	15	20	25	30	40	50
	Поза межами ОПЗ*	20	25	30	40	50	55
Державні дотації соціального страхування для роботодавців (протягом років)	Поза межами ОПЗ	2	3	5	6	7	10
	В межах ОПЗ	3	5	6	7	10	12
Дозволяється не сплачувати податок на прибуток (протягом років)							10

* ОПЗ – організована промислова зона (індустріальний парк)

Пропозиції щодо підтримки економічного розвитку гірських територій в Україні

- Запровадження **інвестиційних та фіскальних стимулів** для СПД з урахуванням міжнародного досвіду (включаючи диференційований підхід)
- Цільове **фінансування / співфінансування інфраструктури** гірських територій (**дороги**, комунікації, інженерно-технічні мережі і споруди)
- Розвиток **інституцій** та підтримка **ринкової інфраструктури**:
 - агенції регіонального розвитку
 - обслуговуючі кооперативи (заготівельно-збутові, переробні, постачальницькі)
 - с/г дорадництво
 - оптовороздрібні ринки, ярмарки з продажу с/г продукції, виробленої в горах
 - пільгові кредити для мікро, малого бізнесу, фермерства (фонди кредитування)
 - гранти для молоді для започаткування підприємницької діяльності
- Створення **нових митних переходів**, розвиток транскордонної інфраструктури

Галузевий аспект в контексті Рамкової конвенції про охорону та сталий розвиток Карпат (2003)

- *Туризм та рекреаційна діяльність*
- *Гірське лісівництво, включаючи глибинну переробку (ланцюжки створення доданої вартості)*
- *Гірське с/г виробництво (молочне і м'ясне тваринництво, вівчарство)*
- *Екологічне землеробство, заготівля та переробка плодів, ягід, лікарських трав*
- *Альтернативна енергетика*
- *Промисловість, розробка родовищ, гірничодобувна діяльність*

THE MINISTRY OF REGIONAL DEVELOPMENT,
CONSTRUCTION, HOUSING
AND COMMUNAL SERVICES

U - LEAD

W I T H E U R O P E

Дякую за увагу!

Радник: Василь Федюк

vasyl.fedyuk@gopa.de